PLAN DZIAŁANIA
KT 179
ds. Ochrony Cieplnej Budynków

SPIS TREŚCI

1. OPIS DZIAŁALNOŚCI OT 2
2. ŚRODOWISKO BIZNESOWE OT 2
3. ASPEKTY DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA W PRACACH OT 4
4. OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC OT 4
5. CZŁONKOSTWO W OT 5
6. CELE OT I STRATEGIA ICH REALIZACJI 5
7. WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC 6
8. CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC OT 6
9. PROPOZYCJE ZAGADNIEŃ, TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE 6

1. OPIS DZIAŁALNOŚCI OT

Komitet Techniczny nr 179 zajmuje się opracowywaniem, opiniowaniem oraz wdrażaniem norm dotyczących ochrony cieplnej budynków. Zakres tematyczny obejmuje m.in.:

- zagadnienia związane z przenoszeniem energii przez komponenty budowlane;
- izolacją cieplną wyposażenia zainstalowanego w budynkach;
- zasady przedstawiania właściwości cieplnych i wymagań, energetyczne właściwości użytkowe budynków.

Celem KT 179 jest tworzenie i adaptacja Polskich Norm oraz norm europejskich i międzynarodowych w obszarze izolacyjności cieplnej budynków. Komitet uczestniczy w pracach międzynarodowych struktur normalizacyjnych, w szczególności w komitetach CEN i ISO dotyczących efektywności energetycznej budynków oraz właściwości cieplnych materiałów i elementów budowlanych.
Działalność KT 179 wspiera rozwój krajowego rynku budowlanego poprzez ujednolicenie wymagań technicznych i jakościowych, promowanie rozwiązań energooszczędnych i niskoemisyjnych oraz poprawę komfortu użytkowników budynków.

2. ŚRODOWISKO BIZNESOWE OT

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

- zobowiązania międzynarodowe i europejskie;
- wzrastające ceny energii, towarów i usług;
- postęp technologiczny;
- jakość życia, zdrowie, dobrobyt.

Siłą sprawczą działań mających na celu oszczędność energii są zmiany klimatyczne i brak bezpieczeństwa energetycznego w Unii Europejskiej.

Dyrektywa 2024/1275/UE promuje polepszenie energetycznych właściwości użytkowych budynków na terenie Unii Europejskiej, uwzględniając wszystkie typy wykorzystania energii:

- ogrzewanie;
- oświetlenie;
- chłodzenie;
- kondycjonowanie powietrza;
- wentylację;
- klimat zewnętrzny i warunki lokalne;
- wymagania dotyczące klimatu wewnętrznego i opłacalności.

Dyrektywa wymaga od państw członkowskich przyjęcia środków i narzędzi pozwalających na rozważne i racjonalne wykorzystanie zasobów energetycznych. Aby

osiągnąć te cele, dyrektywa EPBD wymaga zwiększenia efektywności energetycznej i lepszego wykorzystania odnawialnych źródeł energii zarówno w nowych, jak i w istniejących budynkach. Jednym z narzędzi osiągnięcia celów jest zastosowanie przez państwa członkowskie minimalnych wymagań dotyczących energetycznych właściwości użytkowych budynków nowych i istniejących, podlegających gruntownej renowacji, a także minimalnych wymagań dotyczących właściwości użytkowych obudowy budynku w przypadku, gdy części istotne z punktu widzenia energii są wymieniane lub modernizowane. Innymi narzędziami są: certyfikacja energetyczna budynków, kontrola kotłów i systemów klimatyzacyjnych.

Wymagania dotyczące efektywności energetycznej budynków przynoszą następujące efekty: zmniejszenie zużycia energii oraz jej nośników i tym samym poprawę bezpieczeństwa energetycznego, zmniejszenie kosztów związanych ze zużyciem energii w budynkach, poprawę standardów nowych oraz użytkowanych budynków, zapewnienie informacji dla szerokiego grona zainteresowanych na temat stanu technicznego i energetycznego budynków oraz możliwości ich poprawy, przyczynianie się do osiągania celów klimatycznych przez redukcję emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń z budynków, ukierunkowanie narzędzi wsparcia na działania przynoszące najwięcej efektów oraz rozwój nowych i niskoemisyjnych rozwiązań.

Grupami docelowymi stosującymi normy związane z EPBD są: architekci, inżynierowie i organy prawodawcze, użytkownicy dobrowolnego, wspólnego dla Unii Europejskiej, schematu certyfikacji dotyczącej energetycznych właściwości użytkowych budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, jak również dowolny inny podmiot regionalny, który chce oceniać swoje założenia poprzez klasyfikację energetycznych właściwości użytkowych budynków w odniesieniu do zasobów budynków oddanych do użytku

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych.

Sektor mieszkaniowy i usługowy, którego główną część stanowią budynki, odpowiada za ponad 40% całkowitego zużycia energii w Unii Europejskiej. Większość budynków mieszkalnych ma ponad 30 lat i wymaga renowacji, poprawy energooszczędności i komfortu. Tradycyjne metody remontów poprawiają efektywność energetyczną jedynie od 10% do 40%, a czas zwrotu inwestycji jest dosyć długi. Mimo iż jednostkowe wskaźniki zużycia energii ulegają poprawie w związku z rozwojem gospodarki, to sektor komunalno bytowy ze względu na duży udział budynków starych charakteryzuje się wysokim potencjałem oszczędności energii. Reasumując, należy stwierdzić że potencjał efektywności energetycznej dla budynków istniejących jest bardzo wysoki, to samo ze względu na łagodne wymagania dotyczy budynków nowych.

Z przytoczonych informacji wynika, że działalność normalizacyjna na rzecz ochrony cieplnej budynków, a precyzyjnie na rzecz poprawy efektywności energetycznej, jest istotnym elementem rozwoju gospodarczego.

3. ASPEKTY DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA W PRACACH OT

Tematyka działalności KT 179 jest bezpośrednio powiązana z zagadnieniami redukcji emisji gazów cieplarnianych i ma wpływ na wypełnienie przez Polskę zobowiązań redukcyjnych, poprawę stanu środowiska i zdrowia użytkowników budynku.

4. OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC OT

Seria norm związanych z EPBD ma na celu harmonizację metodyki szacowania energetycznych właściwości użytkowych budynków.

Na ogół wymagań prawnych i dokonanych wyborów wartości nie zamieszcza się w normach, a w dokumentach prawnych. W celu uniknięcia podwójnych publikacji i trudnej bieżącej aktualizacji, w załączniku krajowym do każdej normy z nowego pakietu można odnieść się do tekstów prawnych, w których władze publiczne mogą dokonać wyborów krajowych. Do różnych zastosowań norm możliwe jest opracowanie różnych załączników krajowych lub krajowych arkuszy danych.

Zastosowanie norm europejskich zwiększa dostępność, przejrzystość i obiektywność oceny energetycznych właściwości użytkowych w państwach członkowskich, ułatwiając porównywanie najlepszych praktyk i wspieranie rynku wewnętrznego wyrobów budowlanych. Zastosowanie zestawu norm związanych z EPBD do obliczania energetycznych właściwości użytkowych, a także do certyfikacji energetycznych właściwości użytkowych oraz kontroli systemów grzewczych i kotłów, systemów wentylacyjnych i klimatyzacyjnych umożliwi obniżenie kosztów w porównaniu do opracowania różnych standardów na poziomie krajowym. Normy związane z EPBD są wystarczająco elastyczne, aby umożliwić niezbędne zróżnicowanie krajowe i regionalne oraz ułatwić wdrażanie i ustalanie wymagań przez państwa członkowskie.

W celu zharmonizowania definicji i metod oceny energetycznej opracowano normę PN-EN ISO 52000-1:2017-10 *Energetyczne właściwości użytkowe budynków – Nadrzędna ocena EPB – Część 1: Ogólne ramy i procedury*, w której ustalono systematyczną, obszerną i modułową strukturę oceny energetycznych właściwości użytkowych budynków zarówno nowych, jak i istniejących w podejściu holistycznym, przeznaczoną do oceny całkowitego wykorzystania energii w budynku, przez pomiar lub obliczenie oraz obliczenie energetycznych właściwości użytkowych w pojęciu energii pierwotnej lub innych mierników związanych z energią.

Działalność KT 179 będzie skutkować w najbliższych latach wdrożeniem do krajowego systemu prawnego wielu nowych dokumentów normalizacyjnych związanych z oszczędnością energii w budynkach i budowlach. Przy tym w zakresie zainteresowania KT 179 są prace zarówno CEN jak i ISO oraz potrzeba systematycznej aktualizacji istniejących dokumentów normalizacyjnych wynikającej z postępu technicznego.

Ponadto w celu zbudowania spójnego systemu oceny charakterystyki energetycznej budynków zgodnego z wytycznymi podanymi w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 niezbędne jest opracowanie załączników krajowych do polskich norm.

5. CZŁONKOSTWO W OT

Zgodnie z aktualnym Zarządzeniem Prezesa PKN w sprawie Organów Technicznych powoływanych przez Prezesa PKN, podstawy ich powoływania oraz zasad powoływania członków i osób funkcyjnych w tych organach, każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w OT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem OT. Każdy członek OT realizuje zadania poprzez swoich reprezentantów.

Członkostwo w OT:

- otwiera możliwość wpływania na treść tworzonych norm na poziomach międzynarodowym, europejskim i krajowym;
- zapewnia dostęp do treści projektów Norm Międzynarodowych, Europejskich, krajowych w zakresie tematycznym OT;
- daje możliwość kształtowania programu prac normalizacyjnych, co pozwala właściwie planować inwestycje i w konsekwencji zyskać przewagę nad konkurencją;
- ułatwia kontakty biznesowe.

Aktualny skład OT i kontakt do Przewodniczącego OT, Sekretarza OT, właściwego Sektora WPN jest podany na stronie www.pkn.pl, w *Wykazie OT*.

6. CELE OT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

Aktualne cele KT 179:

- Szybka implementacja do zbioru Polskich Norm wszystkich nowo publikowanych norm europejskich z zakresu ochrony cieplnej budynków, znajdujących się w zakresie kompetencji KT 179;
- Możliwie szybkie przygotowane w polskich wersjach językowych norm szczególnie ważnych dla praktyki inżynierskiej.

Bieżąca analiza nowych przedsięwzięć CEN związanych ze zleceniami KE:

- normy uznane za bezpośrednio przydatne w praktyce – będą wytypowane do tłumaczenia na język polski oraz zostaną podejęte starania o uzyskanie środków finansowych;
- systematycznie opiniowanie projektów Norm Europejskich (prEN, FprEN) z zakresu ochrony cieplnej budynków;
- współpraca z innymi KT włączonymi do prac związanych z oszczędzaniem energii.

7. WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) z zakresu działania OT wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN, po akceptacji OT, jest wprowadzany do programu prac OT. OT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac OT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w *Wykazie OT,* po wybraniu numeru właściwego OT.

8. CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC OT

Podstawowe czynniki wpływające na realizację prac KT 179:

- zapewnienie finansowania;
- zaangażowanie i współpraca środowiska biznesowego oraz przedstawicieli władz i instytucji państwowych;
- sposób organizacji krajowej i międzynarodowej działalności normalizacyjnej.

Struktura działania komitetu jest elastyczna, a w miarę pojawiania się nowych zgadnień normalizacyjnych planuje się powoływanie grup zadaniowych.

W związku z tym, że wiele norm przygotowywanych jest jako bezpośrednie wsparcie obowiązków implementacji przepisów unijnych do prawa krajowego, KT planuje zwrócić się do poszczególnych resortów z propozycją finansowania prac normalizacyjnych, w tym udziału w spotkaniach roboczych.

9. PROPOZYCJE ZAGADNIEŃ, TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH OT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

Zgodnie z ustaleniami w KT 179, planuje się włączanie do programu prac projektów polskich wersji językowych EN zharmonizowanych z dyrektywami UE oraz norm mandatowych, istotnych dla gospodarki krajowej, w miarę pozyskiwania przez KT środków finansowych od zainteresowanych środowisk.